

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/12/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712221492
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1712221492.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členiek senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej v právnej veci žalobcov: 1/ E. F., narodená dňa XX.X.XXXX, zomrelá dňa XX.X.XXXX naposledy bytom: J. Z. XX, J., 2/ H. J. F., narodený dňa XX.X.XXXX, bytom: G. XX, obaja zastúpení Mgr. Ľudovítom Paulovičom, advokátom, so sídlom: Martina Rázusa 19, Lučenec, proti žalovanému 1/ Sandrock Trans, s.r.o., IČO: 35 847 301, so sídlom: 1. Mája 29/ A, Pezinok, zastúpený Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o., so sídlom: Kadnárova 83, Bratislava a 2/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, so sídlom: Dostojevského rad 4, Bratislava, o ochranu osobnosti, o odvolaniach žalobcov 1/a 2/ a žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Pezinok, č. k. 4C/345/2012-241, zo dňa 17. januára 2017, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie žalovaného 1/ do výroku rozsudku Okresného súdu Pezinok, č. k. 4C/345/2012-241, zo dňa 17. januára 2017, ktorým bolo zastavené konanie proti žalovanému 2, a ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, o d m i e t a.

II. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Pezinok, č. k. 4C/345/2012-241, zo dňa 17. januára 2017, vo výroku, ktorým bola žalovanému 1/ uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 10.000,- eur a vo výroku o nároku na náhradu trov konania vo veci samej vo vzťahu k žalobkyni 1/ z r u š u j e a konanie v tejto časti žaloby žalobkyne 1/ z a s t a v u j e.

III. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Pezinok, č. k. 4C/345/2012-241, zo dňa 17. januára 2017 v napadnutom vyhovujúcom výroku vo veci samej vo vzťahu k žalobcovi 2/ p o t v r d z u j e.

IV. Odvolací súd v napadnutom výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania vo veci samej m e n í rozsudok Okresného súdu Pezinok, č. k. 4C/345/2012-241, zo dňa 17. januára 2017 tak, že žalobca 2/ má proti žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

V. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Pezinok, č. k. 4C/345/2012-241, zo dňa 17. januára 2017 v napadnutom výroku o povinnosti žalovaného 1/ zaplatiť súdny poplatok m e n í tak, že žalovaný 1/ je povinný na účet Okresného súdu Pezinok zaplatiť súdny poplatok vo výške 216,- eur, do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žalobca 2/ má proti žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

VII. V konaní medzi žalobkyňou 1/ a žalovaným 1/, žalovaný 1/ nemá právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti proti žalovanému 2/ zastavil a žalovanému 2/ priznal plnú náhradu trov konania voči žalobcom 1/ a 2/. V poradí druhým výrokom uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 10.000,- eur a žalobcovi 2/ sumu 5.00,- eur v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. Žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Pezinok súdny poplatok vo výške 516,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobcovia sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 14.12.2012 domáhali pôvodne len voči žalovanému 1/ náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, žalobcovi 1/ v sume 15.000,- eur a žalobcovi 2/ v sume 15.000,- eur, titulom ochrany osobnosti. Žalobu skutkovo odôvodnili tým, že rozsudkom Krajského súdu Trenčín sp. zn. 23To/131/2011 zo dňa 13.2.2012 bol bývalý zamestnanec žalovaného 1/ uznaný vinným, že dňa 7.9.2010 asi o 14:20 hod. v J. riadil nákladné motorové vozidlo zn. H. L. EČV: J. s návesom EČV: J. po ceste č. X/XX smerom od obce G. na J. ulicu, kde na kruhovej križovatke s cestou č. XX/XXX pri obchodnom dome Lidl, v dôsledku nevenovania sa plne vedeniu vozidla a nesledovania situácie v cestnej premávke, pravou prednou časťou vozidla zozadu narazil do cyklistu J. F. a to i napriek tomu, že cyklistu jazdiaceho po kruhovom objazde mal možnosť rozpoznať v čase najmenej 8,7 sekundy pred zrážkou. Cyklista v dôsledku nárazu spadol pod vozidlo, kde zostal zachytený, takto ho vliekol pod vozidlom asi 700 metrov až na ulicu 1. mája v J., kde pri pobočke Tatra banky a.s. vypadol spod jazdnej súpravy na vozovku, pričom vodič H. Š., nevediac o zrážke s cyklistom, pokračoval v jazde s vozidlom až k obci N., kde bol zastavený policajnou hliadkou. Pri dopravnej nehode J. F., nar. XX.X.XXXX, utrpel úrazovo krvácajúci šok pri rozsiahlej polytraume a na následky týchto zranení dňa 7.9.2010 o 15:45 hod. zomrel. Jeho smrťou prišla žalobkyňa 1/ o manžela a žalobca 2/ o otca. Tragická nehoda navždy zmenila život pozostalých žalobcov, náhla a neočakávaná smrť manžela a otca ich šokovala, s jeho stratou sa ani s odstupom času nevedia zmieriť. Každá spomienka na pozostalého v nich vyvoláva pocity beznádeje, neschopnosti niečo zmeniť a ochromí ich na dlhší čas, nevedia sa na nič sústrediť, po tragédii prežívajú opodstatnenú traumu, zúfalstvo, smútok, citovú ujmu, úzkosť z trvalej straty blízkej osoby a nemožnosti ďalšieho spoločného života s blízkou osobou. Žalobkyňa 1/ uzavrela s nebohým manželstvom dňa XX.X.XXXX, nebohý jej bol po celú dobu trvania manželstva veľkou oporou. Počas manželstva sa stala invalidnou dôchodkyňou, a vzhľadom na svoj zlý zdravotný stav bola odkázaná na každodennú pomoc svojho manžela, ktorý sa o ňu prikladne staral. V dôsledku tragickej nehody tak prišla o najbližšieho človeka a stratila veľkú oporu. Žalobca 2/ nežil s nebohým otcom v spoločnej domácnosti, býva so svojou manželkou a ich dvoma deťmi. S nebohým otcom mal blízky a harmonický vzťah, vzájomne sa navštevovali a pomáhali si. Stratu otca znášal obzvlášť ťažko a doteraz sa s ňou nevie vyrovať. Úmrtím manžela žalobkyne 1/ a otca žalobcu 2/ došlo k závažnému zásahu do ich práva na ochranu súkromia v zmysle § 11 Obč. zák., do emocionálnej sféry pozostalých. Táto ujma je nenapraviteľná a neodstrániteľná, trvalá a bude ich sprevádzať po celý zvyšok ich života. Úmrtím manžela žalobkyne 1/ a otca žalobcu 2/ došlo k závažnému zásahu do ich práva na ochranu osobnosti aj obmedzením v ich súkromnom a rodinnom živote a žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Obč. zák. nemôže byť namieste; zásah do ochrany osobnosti žalobcov im zakladá právo na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Obč. zák. V prípade, že za zásah zodpovedá právnická osoba, vychádza sa všeobecne z toho, že ak bol zásah spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou k realizácii činnosti tejto právnickej osoby, postihujú občianskoprávne sankcie podľa § 13 ods. 2 Obč. zák. samotnú právnickú osobu, pri analogickom použití ust. § 420 ods. 2 Obč. zák. resp. § 427 a nasl. Obč. zák. v spojení s ust. § 853 Obč. zák.

3. Žalovaný 1/ žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že nie je pasívne legitimovaným subjektom. Nestotožnil sa s argumentáciou žalobcov, považuje ich nárok za neoprávnený. Na obranu uviedol, že jeho zodpovednosť ako prevádzateľa motorového vozidla nie je možné vyvodiť podľa § 13 Obč. zák. a ani jeho solidárnu zodpovednosť spolu s vodičom. Analogické použitie ust. § 427 Obč. zák. (objektívna zodpovednosť prevádzateľa bez ohľadu na zavinenie), ako je tomu v ust. § 420 ods. 2 Obč. zák. neprichádza do úvahy z dôvodu, že subjektom, zodpovedným za neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby podľa § 13 Obč. zák., môže byť výlučne pôvodca zásahu (v tomto prípade vodič). Ak prevádzateľ motorového vozidla v dobe spôsobenia zásahu sám vozidlo neriadil, nemohol byť pôvodcom zásahu a z tohto dôvodu nemôže byť pasívne legitimovaným. Žalovaný 1/ ďalej mal za to, že ku dňu 7.9.2010 nemôže byť považovaný za prevádzkovateľa motorového vozidla v zmysle § 427 a nasl. Obč. zák. z dôvodu, že nebol vlastníkom vozidla zn. H. L. EČV: J., ale jeho vlastníkom bola leasingová spoločnosť Mercedes - Benz Financial Services Slovakia s.r.o. a on bol len leasingovým nájomcom.

Bol toho názoru, že na základe zmluvy o finančnom leasingu 113914-L zo dňa 1.10.2009, uzavretej s vlastníkom vozidla, nenadobudol toľko práv k predmetu leasingu, aby mohol byť posudzovaný ako prevádzateľ vozidla, ktorý je oprávnený s vozidlom právne a fyzicky disponovať.

4. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 4C/345/2012-164 zo dňa 23.2.2016 na návrh žalovaného 1/ pripustil do konania vstup žalovaného 2/ ako vedľajšieho účastníka konania na strane žalovaného. So vstupom žalovaného 2/ do konania žalobcovia súhlasili (č.l. 162). Žalovaný 2/ nároky žalobcov neuznal. S poukazom na § 4 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a odkazom na uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/168/2009 zo dňa 20.4.2011 mal za to, že náhrada nemajetkovej ujmy, uplatnená žalobou voči nemu, nie je krytá uzavretým zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a z toho dôvodu nie je daná ani jeho pasívna legitímácia v danom spore. V ďalšom vzniesol námietku premlčania s odôvodnením, že J. F. zomrel dňa X.X.XXXX, žalobcovia si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy mohli po prvý krát uplatniť dňa 8.9.2010, pričom si voči nemu nárok uplatnili až dňa 12.2.2016, po uplynutí premlčacej doby v zmysle § 101 Obč. zák. Na pojednávaní dňa 17.1.2017 žalobcovia vzali žalobu proti žalovanému 2/ späť s odôvodnením, že voči nemu je nárok premlčaný. Súd prvej inštancie konanie voči žalovanému 2/ zastavil.

5. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané splnenie zákonných predpokladov pre vznik nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy, vyjadrenú v peniazoch v zmysle cit. ust. §13 a nasl. Obč. zák. Námietku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/ vyhodnotil ako nedôvodnú. Mal za to, že pasívna vecná legitímácia prevádzkovateľa motorového vozidla vyplýva z analogického použitia § 427 a nasl. Obč. zák. Poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo 228/2012 zo dňa 26.9.2013, v ktorom dovolací súd konštatoval, že pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Dovolací súd k tomu poznamenal, že rovnako aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 23. augusta 2007 sp. zn. I. ÚS/137/07 uviedol, že: „Podľa všeobecných ustanovení občianskeho hmotného práva je otázka zodpovednosti za škodu (vrátane zodpovednosti za nemajetkovú ujmu) konštituovaná tak, že za škodu, resp. za ujmu zodpovedá ten, kto ju spôsobil, pričom v prípade škody, resp. ujmy spôsobenej právnickou osobou ide o činnosť tých fyzických osôb, ktoré právnická osoba na túto činnosť použila (§ 420, ako aj § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka)“. Možno konštatovať, že tak, ako podľa okolností konkrétneho prípadu zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla prevádzkovateľ vozidla poškodenému, zodpovedá tento prevádzkovateľ (aj) za nemajetkovú ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach fyzickej osobe. Súd prvej inštancie v odôvodnení ďalej uviedol, že pokiaľ sa žalovaný 1/ v konaní bránil tvrdením, že ho nemožno považovať za prevádzateľa motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená s tým, že predmetné vozidlo užíval iba ako leasingový nájomca a nemal trvalú možnosť právnej a faktickej dispozície s vozidlom, vykonaným dokazovaním z leasingovej zmluvy súd prvej inštancie v poukazom na prax najvyšších súdnych autorít ustálil pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného 1/ (odkaz na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 23Cdo/1766/2012, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25Cdo/2563/2005, R 6/2009 NS ČR).

6. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že v príčinnej súvislosti s protiprávnym zásahom zamestnanca žalovaného 1/, pri plnení jeho pracovných úloh v mene a na pokyn žalovaného 1/ (vecná, miestna ani časová súvislosť nebola žalovaným 1/ v konaní sporovaná), dopravnou nehodou zo dňa X.X.XXXX, ktorej následkom bola smrť manžela žalobkyne 1/ a otca žalobcu 2/, teda náhlym a nečakaným úmrtím ich najbližšieho príbuzného, došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv (práva na súkromie a rodinný život), pričom následok tohto zásahu je nereparovateľný. Žalovaného 1/ bolo na základe predloženej leasingovej zmluvy potrebné považovať za prevádzateľa vozidla, ktorým bola smrť J. F. R.. spôsobená. Zásah, spôsobený zamestnancom, ktorý bol použitý právnickou osobou na realizáciu jej činností, sa považuje za zásah spôsobený priamo právnickou osobou, ako to bolo v danom prípade. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zákonom stanovené predpoklady pre vznik objektívnej zodpovednosti za protiprávny zásah do osobnostných práv žalobcov, ako aj pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (neoprávnený zásah do chráneného osobnostného práva fyzickej osoby, ktorý je objektívne spôsobilý porušiť osobnosť fyzickej osoby, nemajetková ujma v jej osobnostnej integrite a príčinná súvislosť medzi nimi), boli naplnené. Poukázal ďalej na to, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti, sú základnými kritériami závažnosť vznikutej ujmy, ako i okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, ktoré môžu byť významné

tak u osoby postihnutej, ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila. Konštatoval, že v dôsledku neoprávneného zásahu žalovaného 1/ došlo v danom prípade k násilnému pretrhnutiu rodinných a citových väzieb, vyplývajúcich predovšetkým z intenzity vzťahu žalobcov so zomrelým. Okrem psychickej bolesti, ktorá v prípade straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca aktivity pozostaleho, často vyžadujúca odbornú pomoc, sú pozostalí zasiahnutí stratou osoby, ktorej nezastupiteľným poslaním je práve upevňovanie a pozitívne rozvíjanie citových vzťahov, partnerskej spolupatričnosti (vo vzťahu k žalobkyni 1/) a odovzdávanie otcovskej lásky (vo vzťahu k žalobcovi 2/), na ktorých je človek existenčne závislý a ich absencia sa negatívne prejaví nielen vo sfére osobnostného prežívania, ale významným spôsobom ovplyvní aj budúci život pozostalých. Strata takéhoto člena rodiny predstavuje nenávratnú deštrukciu medziludských väzieb, vytvárajúcich základ rodinného života. Následkom toho je zmena plne fungujúcich rodinných vzťahov, navždy strádaných v jednotlivých oblastiach rodinného života, ovplyvňujúca tiež sebarealizáciu pozostalých členov rodiny. Okrem straty možnosti viesť rodinný a súkromný život, náhle došlo na strane žalobkyne 1/ aj k záťaži v zmysle starostlivosti o vedenie domácnosti, obstarávanie nákupov a dochádzky na lekárske kontroly, s čím jej do doby svojho náhleho úmrtia významne pomáhal zosnulý manžel, výlučne na jej osobu, v situácii veľkej emočnej bolesti v dôsledku straty partnera, s náhlym negatívnym sociálnym a ekonomickým dopadom. Obranu žalovaného 1/ v súvislosti s námietkami vo vzťahu k výške požadovanej nemateriálnej ujmy vyhodnotil súd prvej inštancie ako dôvodnú, s poukazom na: 1/ neunesenie dôkazného bremena žalobkyňou 1/ pokiaľ v konaní tvrdila svoju zdravotnú a hmotnú odkázanosť na inú osobu, avšak neprodukovala žiadne prostriedky procesného útoku, čo do rozsahu a závažnosti svojho zdravotného stavu, tvrdenej invalidity, obmedzenia jej fyzických schopností, ale aj výšky jej príjmov, teda do akej miery bola na pomoc zosnulého odkázaná, či tento bol samoživiteľom rodiny, 2/ okolnosti, za akých došlo k úmrtiu J. F., teda k jeho spoluzavineniu jednak v dôsledku jazdy na bicykli pod vplyvom alkoholu a jednak jazdiaceho nesprávnou technikou jazdy, ako bolo ustálené v trestnom konaní, ktoré okolnosti boli jednou z príčin tragickej dopravnej nehody, na základe ktorých skutkových zistení odvolací súd v trestnom konaní skutok aj prekvalifikoval. Súd prvej inštancie uzavrel, že primeranou výškou nemajetkovej ujmy v peniazoch, v zmysle zásad slušnosti a naplnenia požiadavky morálnej správnosti, ktorá je predovšetkým požiadavkou spravodlivosti a je spôsobilá naplniť reštitučnú podstatu kompenzácie, ako aj primeranej požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie, je suma 10.000,- eur pre žalobkyňu 1/ a 5.000,- eur pre žalobcu 2/. Vo zvyšku žalobu zamietol. Obranu žalovaného 1/, aby súd prvej inštancie do priznanej náhrady nemajetkovej ujmy započítal plnenie poskytnuté vodičom Š. žalobkyni 1/ (2.600,- eur), posúdil súd prvej inštancie ako nedôvodnú, nakoľko zodpovednostným subjektom v tomto prípade je žalovaný 1/ a nie jeho zamestnanec, ktorý voči žalobkyni 1/ plnil z iného právneho dôvodu (§ 449 ods. 2 Obč. zák.), hoci na to nebol povinný, nakoľko ako zamestnanec žalovaného 1/ za vzniknutú škodu priamo nezodpovedal. Pri určení lehoty 15 dní na plnenie, súd prvej inštancie prihliadol na tvrdenie žalovaného 1/, že uplatňovaná suma bude pre neho likvidačná. Konkrétne majetkové pomery žalovaného 1/ neboli žalovaným 1/ v konaní preukazované.

7. O náhrade trov konania vo veci samej, vo vzťahu k žalovanému 1/ rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj CSP), pričom zohľadnil pomeru úspechu vo veci tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobcovia boli úspešní do výšky 15.000,- eur a žalovaný 1/ do výšky 15.000,- eur. Keďže žalobcovia boli v tomto konaní oslobodení od povinnosti zaplatiť súdny poplatok uložil súd prvej inštancie podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a položky 7B Sadzobníka súdnych poplatkov túto povinnosť žalovanému 1/.

8. Proti tomuto rozhodnutiu v celom rozsahu podal žalovaný 1/ v zákonnej lehote odvolanie, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), a h) CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Žalovaný 1/ namieta, že súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal dôvodnosťou požadovanej výšky nemajetkovej ujmy, aj keď v odôvodnení rozsudku predpokladá existenciu príčinnej súvislosti. Podľa súdu prvej inštancie je nepochybné, že v prípade úmrtia nebohého okolnosti, akým je požitie alkoholu nebohým, predstavovali príčinu spoluzavinenia. Obmedzenie schopnosti celkového vnímania a koncentrácie v kombinácii s nesprávnou technikou vedenia bicykla spochybňuje kauzálny nexus, vo vzťahu k následku a uloženiu výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Miera zavinenia nebohého v dôsledku požitia alkoholu je v tomto prípade zrejmá a súd prvej inštancie mal prihliadnuť na to, že možné zníženie rizika vedúce k havarijnej situácii mohlo nastať aj použitím reflexných prvkov, či ochranných

prvkov. Také konanie mohlo viesť aj k spozorovaniu cyklistu vodičom, čo v konečnom dôsledku mohlo ovplyvniť škodlivý následok. Čo sa týka samotnej výšky súdom priznanej náhrady, má žalovaný 1/ za to, že existuje nepomer v ujme, ktorá postihuje žalobkyňu 1/ a žalobcu 2/, ktorý je plnoletý, žije oddelene od žalobkyne 1/, a to v spoločnej domácnosti s manželkou a deťmi. V neposlednom rade treba prihliadať na skutočnosť, že smrť nebohého nemala výrazne nepriaznivé následky na zdravotný stav žalobcu 1/ a nedošlo ani k zmene na spoločenskom a pracovnom postavení žalobcu. Žalovaný 1/ tvrdí, že vzhľadom na prítomnosť a mieru zavinenia na oboch stranách, t. j. zo strany vodiča tým, že nešlo o úmyselné konanie, a zo strany nebohého (porušenie príslušných predpisov) je nevyhnutné zachovať istú mieru proporcionality, ktorá sa odráža vo výške relutárnej satisfakcie, predovšetkým pokiaľ sa jedná o uplatnenie sankčnej povahy odškodnenia. Táto nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia, eventuálne nesmie pôsobiť na pôvodcu škody ekonomicky likvidačne. Žalovaný 1/ uviedol, že stratil zodpovedného a solídneho zamestnanca, ktorý bol prínosom pre spoločnosť. Poukázal zároveň na skutočnosť, že neúmeraná výška priznanej náhrady imateriálnej ujmy by mohla rovnako viesť k zneužívaniu tohto inštitútu v prospech špekulácii poškodených, a naopak, deštruktívne pre obdobné spoločnosti s porovnateľným predmetom činnosti. Vzhľadom na vyjadrenie syna nebohého (žalobcu 2/), ktorým reagoval na skutočnosť, že žalovaný 1/ si nevšimol kolíziu s cyklistom, žalovaný 1/ zdôraznil, že vozidlo, ktorým vodič zachytil cyklistu, patrí do kategórie nákladných vozidiel 3,5 tony, kde je sťažaná viditeľnosť. Uvedenému sa mohlo predísť použitím reflexných prvkov nebohým, ako aj prispôbením jazdy na bicykli schopnostiam nebohého, a to s dôrazom na požitie alkoholu a nesprávnu techniku jazdy. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1, písm. h) CSP žalovaný 1/ uviedol, že konajúci súd prvej inštancie určil výšku nemajetkovej ujmy bez toho, aby prihliadol na všetky skutkové a právne okolnosti prípadu. V zmysle ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka sú taxatívne stanovené dve kritériá, a to jednak závažnosť vznikutej ujmy, ako aj okolnosti, za ktorých do práva na ochranu osobnosti došlo. Vyššie uvedené skutočnosti by sa mali odraziť na miere zavinenia, čo zakladá podľa názoru žalovaného 1/ prehodnotenie výšky priznanej imateriálnej ujmy. Hoci protiprávnym konaním osoby - H. Š., zamestnanca žalovaného, bolo jedným činom zasiahnuté do práva na súkromie a rodinný život žalobcov, ktorý nastal momentom jeho smrti, a ktorého následky v podobe rôznej formy citovej ujmy (šoku, traumy, smútku a straty zo spoločensktva s blízkou osobou) u žalobcov stále pretrvávajú, treba výrazne zohľadniť vyššie uvedené skutočnosti, v dôsledku ktorých nenapraviteľný výsledok takéhoto zásahu sa považuje za súhrn okolností zakladajúcich pochybenie aj zo strany nebohého. Žalovaný 1/ ďalej uviedol, že žalobca 2/ v konaní vypovedal o emocionálnej stránke a psychickom stave bezprostredne po úmrtí otca, ako aj v úzkom časovom intervale po pohrebe. Zo svedectva K. Č. vyplýva, že psychické rozpoloženie žalobcu 2/ ku dňu výpovede sa zlepšilo, a so žalobcom 2/ sa dá komunikovať. Tragická udalosť v rodine, akou je smrť človeka nepochybne otrasie blízkymi. Intenzita traumy je sprevádzaná aj inými faktormi, akými je čas. V prekonávaní najťažších životných situácií takejto blízkej osobe môže pomôcť aj podpora okolia. Žalobca 2/ žije, založil si vlastnú rodinu, ktorá, ako sám vypovedal, mu nepochybne pomáhala pri zlepšovaní zdravotného stavu. Týmto dochádza k nepomeru v citovej ujme v porovnaní so žalobkyňou 1/, čo by mal podľa názoru žalovaného 1/ súd zohľadniť pri posudzovaní výšky náhrady škody. Naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP žalovaný 1/ vidí aj v nedostatočnom odôvodnení rozsudku, keď napriek rozsiahlosti rozsudku jeho časť týkajúca sa právneho posúdenia je veľmi stručná a ako celok nepresvedčivá. Žalovaný 1/ vytýka súdu prvej inštancie, že nedostatočne odôvodnil okolnosti, ktoré ho viedli pri posudzovaní výšky priznanej nemajetkovej ujmy. Súčasne namieta aj nesprávnosť výroku o povinnosti zaplatiť na účet súdu súdny poplatok vo výške 516,- eur z dôvodu, že v danom prípade súd vec nesprávne právne posúdil, aj vzhľadom na výrok rozhodnutia v merite veci, kde priznal žalobcom 50 % úspech vo veci, čo s prihliadnutím na ich neúspech vo výške 50 % znamená, že každý z účastníkov znáša svoje trovy konania. To, že žalobcovia zo zákona boli oslobodení od platenia súdneho poplatku v zmysle § 2 písm. i) (správne malo byť § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch neodôvodňuje záver, aby súd zaviazal zaplatiť celý súdny poplatok žalovaného 1/. Takýto záver by prichádzal do úvahy v prípade, ak by žalobcovia boli v konaní plne úspešní, čo nie je tento prípad.

9. K odvolaniu žalovaného 1/ sa žalobcovia nevyjadrili.

10. Žalobcovia podali odvolanie voči rozsudku v časti výroku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol, že vo veci samej žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Nesúhlasia s právnym posúdením trov konania podľa § 255 ods. 2 CSP. Uvedený názor súdu prvej inštancie považujú za nesprávny a nespravodlivý, nakoľko pri uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je žalobca vždy povinný v návrhu na začatie konania uviesť jeho požadovanú výšku, pričom zo samotnej povahy

a podstaty tohto nároku ale vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé vždy od úvahy súdu. Podľa názoru žalobcov je spravodlivé, aby v takomto druhu konaní až rozhodnutie o priznaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a jej výške (nie žalobcom uplatnená výška v žalobe) bolo brané ako kritérium úspechu v konaní, a teda aj ako základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby v zmysle Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Žalobcovia zároveň poukazujú na skutočnosť, že pri výpočte odmeny advokáta v prípade uplatňovania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je v zmysle ust. § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 z. z. vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka tarifnou hodnotou vždy len suma 2.000,- eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy, pričom vyššie uvedeným rozsudkom bola žalobkyňa 1/ priznaná 5-násobná náhrada nemajetkovej ujmy a žalobcovi 2/ rade viac ako 2-násobná náhrada nemajetkovej ujmy oproti sume, ktorá je stanovená ako tarifná hodnota pre výpočet odmeny advokáta. V predmetnej súvislosti žalobcovia poukazujú napr. na uznesenie NS SR zo dňa 23.02.2011, sp. zn. 5M/Cdo/7/2010. Žalobcovia majú za to, že je nespravodlivé, aby žalobcom nebola priznaná náhrada trov konania vo výške 100 %.

11. K odvolaniu žalobcov sa žalovaný 1/ nevyjadril.

12. Súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (§ 161 ods. 1 CSP).

13. Procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 61 CSP). Spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Smrťou táto spôsobilosť zanikne (§ 7 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka).

14. Ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť alebo či v ňom môže pokračovať (§ 63 ods. 1 CSP). V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor (§ 63 ods. 2 prvej vety CSP).

15. Žalobkyňa 1/ počas odvolacieho konania, dňa XX.X.XXXX zomrela. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom osobnej povahy, viazaným výlučne na dotknutú fyzickú osobu, okamihom jej smrti, preto toto právo zaniká a neprechádza na dedičov (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. augusta 2018, sp. zn. 1Cdo/107/2017). Po úmrtí fyzickej osoby, ktorá sa cítila byť poškodená zásahom proti svojej osobnosti, súd preto konanie o jej žalobe na ochranu osobnosti zastaví a nepokračuje v ňom s jej právnymi nástupcami. Konanie o žalobe zomrelej fyzickej osoby na ochranu osobnosti sa musí zastaviť, pretože odpadol dôvod, pre ktorý sa začalo (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.1.1996 sp.zn. 3Cdo/98/1995 -R 53/1996). Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže žalobkyňa 1/ zomrela, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch ohľadom žalobkyne 1/, ktoré nenadobudli právoplatnosť, teda vo výroku, ktorým bola žalovanému 1/ uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi 1/ sumu 10.000,- eur a vo výroku o nároku na náhradu trov konania vo veci samej vo vzťahu k žalobkyňi 1/ postupom podľa § 63 ods. 1, § 66 a § 161 ods. 2 v spojení s § 378 ods. 1 a § 391 ods. 1 CSP zrušil a konanie v tejto časti zastavil. O trovách celého konania (prvoinštančného i odvolacieho) vo vzťahu medzi žalobkyňou 1/ a žalovaným 1/ rozhodol odvolací podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému 1/ právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože tento procesný stav nemohla žiaden zo strán sporu predvídať a nie je možné konštatovať, že niektorá z nich nesie za stranu sporu procesnú zodpovednosť za zastavenie konania.

16. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) žalobcov 1/ a 2/ a žalovaného 1/, bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 1/ nie je dôvodné, avšak vo výroku o trovách konania vo veci samej vo vzťahu k žalobcovi 2/ je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť.

17. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie proti žalovanému 2/ a to z dôvodu, že v tomto rozsahu bola žaloba vzatá späť. Samostatným výrokom žalobu vo zvyšku, nad rámec,

ktorým bolo žalobe vyhovené, žalobu žalobcov 1/ a 2/ zamietol. Žalovaný 1/ v odvolaní uviedol, že rozsudok napáda v celom jeho rozsahu, teda aj vo výroku o zastavení konania proti žalovanému 2/ a vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá. Vo vzťahu k týmto výrokom v odvolaní neuviedol žiadne odvolacie dôvody. Na doplnenie odvolacích dôvodov súd odvolateľa nevyzýva (§ 373 ods. 1 CSP). Výrokom napadnutého rozsudku, ktorým bolo konanie proti žalovanému 2/ zastavené, a ktorým bola žaloba čiastočne (vo zvyšku) zamietnutá nebola žalovanému 1/ spôsobená žiadna ujma, čo znamená, že odvolanie v týchto častiach výroku napadnutého rozsudku nie je subjektívne prípustné, a preto odvolací súd odvolanie žalovaného 1/ smerujúce proti zastavujúcemu výroku napadnutého rozsudku a výroku, ktorým súd prvej inštancie nad rámec vyhovujúceho výroku žalobu zamietol, postupom podľa § 386 písm. c/ CSP odmietol.

18. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

19. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

20. V prejednávanej veci posudzoval súd prvej inštancie žalobu žalobcov 1/ a 2/ podľa ustanovenia § 11 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka má fyzická osoba právo sa najmä domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa tretieho odseku tohto ustanovenia výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že pre účely rozhodnutia vo veci samej súd prvej inštancie na základe dostatočne vykonaného dokazovania a jeho správneho vyhodnotenia náležite ustálil skutkový stav veci významný pre rozhodnutie o podanej žalobe, a všetky jeho relevantné skutkové závery majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Uvedené platí i vo vzťahu k zisteniam súvisiacim s blízkymi citovými väzbami žalobcu 2/ so zomrelým otcom, teda najbližším príbuzným. Skutkový stav veci súd prvej inštancie posúdil správne aj po právnej stránke, a to pokiaľ ide o posúdenie otázky pasívnej vecnej legitímácie, ako aj vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch.

21. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie poukazuje na to, že špecifickosť subjektívnych osobnostných práv spočíva v ich predmete, ktorým je priamo osobnosť človeka v jej celistvosti. Právo na ochranu osobnosti Občiansky zákonník upravuje ako jednotné právo. V dôsledku toho je treba jednotlivé práva, ktoré v tomto jednotnom rámci vznikajú, chápať ako práva čiastkové, líšiace sa navzájom vzťahom k rôznym hodnotám, stránkam osobnosti, avšak vychádzajúcim z osobnosti tvoriacej fyzickú a mravnú jednotu. Ako základné hodnoty osobnosti každej fyzickej osoby uvádza Občiansky zákonník v § 11 výslovne život, zdravie, občiansku česť, ľudskú dôstojnosť, ako aj súkromie, meno a prejavy osobnej povahy. Úprava ochrany súkromia, vrátane rodinného súkromia vychádza zo zásady, že do súkromného života osoby sa nesmie neoprávnene zasahovať a nesmie sa jej súkromnému životu spôsobiť žiadna ujma. Funkciou práva na súkromie je zabezpečiť pre fyzické osoby nerušenosť súkromnej sféry, v ktorej by mohli všestranne rozvíjať svoju osobnosť. Ústava Slovenskej republiky rodinný život priraduje k súkromnému životu, pričom toto priradenie treba interpretovať tak, že rodinný život a právo na jeho ochranu sú súčasťou súkromia. Ústava preto chráni aj súkromie fyzických osôb v ich rodinných vzťahoch voči iným fyzickým osobám, čo v sebe zahŕňa vzťahy sociálne, kultúrne, ale aj morálne, či materiálne. Zásahy do týchto vzťahov, ktoré sú neoprávnené možno kvalifikovať ako zásahy do rodinného života - do rodinného súkromia. V prípade, že medziľudské väzby tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivcov dosahujú určitú intenzitu a vykazujú určité ďalšie charakteristiky, môže takouto deštrukciou vzťahov dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia, ako čiastkového práva na ochranu osobnosti.

22. Žalobca 2/ odvodzoval uplatnený nárok od blízkeho a harmonického vzťahu so zomrelým otcom. Je nesporné, že každý človek prežíva psychické útrapy spojené s pretrhnutím rodinnej väzby iným spôsobom. Žalobca 2/ prišiel pri dopravnej nehode o otca, čím bola neprirodzene pretrhnutá rodičovská väzba. Do života žalobcu 2/ tragická udalosť zasiahla síce vo vývoji, keď ako plnoletý syn žil svojim

vlastným samostatným životom, avšak s vedomím zodpovednosti a väzby k otcovi a otca k synovi, ktorá bola v ich prípade umocnená práve tým, že na rozdiel od jeho sestier žalobca 2/ odpustil otcovi odchod od rodiny, od jeho matky a uzavretie manželstva so žalobkyňou 1/. Z výpovedí žalobcu 2/ a svedkov vyplynuli skutočnosti, ktoré preukazujú zrejmu vzájomnú citovú blízkosť, sprevádzanú poskytovaním si vzájomnej pomoci a opory medzi žalobcom 2/ a zomrelým otcom, ktorá bola tragickou nehodou nenapraviteľne pretrhnutá, bez ohľadu na to, že plynutím času sa musel s touto skutočnosťou žalobca 2/ vysporiadať. Preto súd prvej inštancie správne ustálil, že základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka je daný. Dopraná nehoda pri ktorej zomrel otec žalobcu 2/ je pri existencii harmonických rodinných vzťahov vždy zásahom závažným, trvalým a nenapraviteľným, za ktorý nepostačuje poskytnutie morálnej satisfakcie.

23. Zodpovednosť za zásah do osobnostných práv je zodpovednosťou objektívneho charakteru, čo znamená, že občianskoprávna sankcia vzniká na objektívnom základe, nevyžaduje sa zavinenie. Nemajetková ujma na osobnosti postihnutej fyzickej osoby je pre ňu rovnako závažná bez ohľadu na to, či pôvodca zásahu konal zavinenne alebo nezavinenne. Subjektívny prvok zavinenia má význam len pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka v rámci zohľadnenia okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Výška nemajetkovej ujmy má odrážať všeobecne vnímanú predstavu o spravodlivosti, preto je potrebné pri určení výšky náhrady použiť princíp proporcionality a to spôsobom porovnania istín tejto náhrady prisúdenej v iných obdobných prípadoch, v ktorých sa riešil zásah do osobnostného práva na súkromie. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodovaciu prax súdov pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej pozostalým smrťou blízkej osoby pri dopravnej nehode, napríklad na rozhodnutie vo veci sp.zn. 8 Cdo/177/2018, zo dňa 29.11.2018, ktorým Najvyšší súd SR (NS SR) odmietol dovolanie vo veci, v ktorej pri smrti manžela pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 15.000,- eur, rozhodnutie vo veci 1Cdo/117/2017 zo dňa 18.10.2018, ktorým NS SR odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti rodinného príslušníka pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 1 x po 70.000,- eur a 2 x po 100.000,- eur, rozhodnutie vo veci sp. zn. 5Cdo/95/2017 zo dňa 29.10.2018, ktorým NS SR odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti manžela pri dopravnej nehode spôsobenej zamestnancom žalovaného bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 15.000,- eur, rozhodnutie vo veci sp. zn. 2Cdo/33/2017 zo dňa 19.10.2018, ktorým NS SR odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti pri dopravnej nehode bola rodinným príslušníkom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy po 10.000,- eur, rozhodnutie vo veci sp. zn. 6Cdo/206/2017 zo dňa 27.2.2018, ktorým NS SR odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti manžela a otca bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 10.000,- eur a deťom po 7.500,- eur, rozhodnutie vo veci sp.zn. 3Cdo/18/2016 zo dňa 22.6.2016, ktorým NS SR odmietol a zamietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti manžela pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 23.000,- eur, rozhodnutie vo veci sp.zn. 6Cdo/60/2016 zo dňa 13.4.2016, ktorým NS SR odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti manžela bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 45.000,- eur.

24. Preto pokiaľ ide o výšku priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch žalovaný 1/ nedôvodne súdu prvej inštancie vytyka jej neprimeranosť. Z obsahu odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že súd prvej inštancie pri svojej úvahe zohľadňoval nielen závažnosť následku zásahu do osobnostného práva žalobcu 2/ na súkromie, ale aj skutkové okolnosti, za ktorých k porušeniu tohto práva došlo, kedy prihliadol aj na okolnosť, zrejmu z rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 23To/131/2011-288 zo dňa 13.2.2012, ktorý prekvalifikoval trestný čin H. Š.N. aj preto, že k jeho skutku v predmetnom prípade pristúpila tiež určitá spoluvina poškodeného, ktorý bol čiastočne pod vplyvom alkoholu (0,53g/kg - promile) a ako cyklista nesprávne jazdil, pretože zasahoval vodičovi H. Š. do jeho jazdnej dráhy. Uvedené skutočnosti, na ktoré žalovaný 1/ poukazuje v odvolaní súd prvej inštancie zohľadnil v rozhodnutí (bod 69 odôvodnenia) a odrazili sa v rozhodnutí o zamietnutí žaloby nad rámec priznanej náhrady. Odvolací súd v tejto súvislosti však poukazuje na to, že z označeného trestného rozhodnutia vyplýva, že k usmrteniu J. F. došlo v dôsledku nevenovania sa plne vedeniu vozidla a nesledovaniu situácie v cestnej premávke vodičom nákladného vozidla H. Š., ktorý mal možnosť jazdca na bicykli J. F. rozpoznať v čase najmenej 8,7 sekundy pred zrážkou. Krajský súd v Trenčíne dospel k jednoznačnému záveru, že v čase, keď kamión vchádzal do kruhového objazdu, cyklista už v ňom bol. To znamená, že vodič nákladného vozidla mohol dopravnej nehode dodržaním odstupu od cyklistu zabrániť. Porušenie dopravných predpisov cyklistom (nejazdil priamo pri krajnici; 0,5 promile alkoholu v krvi) preto nemá príčinnú súvislosť s následkom jeho usmrtenia, keďže vodičovi nákladného vozidla nevytvoril náhlu prekážku, a tento bol povinný prispôsobiť jazdu nákladného vozidla prekážke spočívajúcej v účastníkovi cestnej premávky, ktorý jazdil pred ním. Obsah alkoholu 0,5 promile v krvi cyklistu nie je vysoký a z trestného konania

nevyplýva, že by mal dôsledok na spôsobe jazdy. Neobstojí ani argumentácia žalovaného 1/, že cyklista nepoužil reflexné prvky, pretože k dopravnej nehode došlo v poobedňajších hodinách (7.9.2010 o 14.20 hodine) a znížená viditeľnosť nemá oporu vo výsledkoch dokazovania. Ani samotné pomery škodcu (vodiča), na ktoré žalovaný 1/ poukazoval v odvolaní, nie sú kritériom, ktoré by bolo spôsobilé zásadne limitovať výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Majetkové pomery žalovaného 1/ nehrajú úlohu pri odstupňovaní výšky náhrady, sú významné len z hľadiska toho, aby výška náhrady pre neho neprestavovala likvidačný dôsledok, čo v súdnej veci nebolo zistené, keď žalovaný 1/ k predmetnému tvrdeniu žiadne dôkazy ani nepredložil.

25. S poukazom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne posúdil závažnosť vzniknutej ujmy so zreteľom na negatívne následky vo všetkých do úvahy prichádzajúcich oblastiach života žalobcu 2/, ako aj okolností za ktorých k neoprávnenému zásahu do jeho práva na ochranu súkromia došlo a s ohľadom na to určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy v primeranom rozsahu zodpovedajúcom statusu žalobcu 2/ ako jednej z najbližších osôb zomrelého J. F.. Súd prvej inštancie náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalobcovi 2/ individualizoval, pričom jej výška nie je ani stanovená nad rámec rozhodovania v obdobných veciach. Odvolací súd zdôrazňuje, že každé rozhodnutie o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy je založené na riešení individuálnych otázok, ktoré nemôžu byť považované za pravidlo pre iné prípady.

26. Pokiaľ ide o žalovaným 1/ tvrdené nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že táto námietka nie je dôvodná. Z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, z akého skutkového základu súd prvej inštancie vychádzal, ako vyhodnotil pre vec významné okolnosti a ako tieto následne právne posúdil. Rozsudok je riadne odôvodnený a je s ohľadom na kontext celého obsahu odôvodnenia zrozumiteľný. Jednoznačne z neho vyplývajú dôvody, ktoré súd prvej inštancie viedli k vyhovaniu žalobe v danom rozsahu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že nedostatočné odôvodnenie rozsudku je objektívnou prekážkou, ktorá odvolaciemu súdu znemožňuje preskúmať odvolaním napadnuté rozhodnutie. Takouto vadou rozsudok súdu prvej inštancie netrpí.

27. Odvolací súd preto zo všetkých vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej vo vzťahu k žalobcovi 2/ postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

28. Odvolací súd sa ale nestotožnil s záverom súdu prvej inštancie, na ktorom založil svoje rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania tak, že žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania, keď pre vyhodnotenie úspechu v spore podľa § 255 CSP porovnal žalobou uplatnenú a rozsudkom priznanú výšku nemajetkovej ujmy. Výška žalobcami 1/ a 2/ uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch závisela od úvahy súdu. Aj keď Civilný sporový poriadok výslovne takúto situáciu neupravuje, odvolací súd s poukazom na závery nálezov Ústavného súdu SR, sp.zn. III. ÚS 475/2018-31 zo dňa 4.2.2021, sp. zn. II. ÚS 399/2019 zo dňa 15.2.2020 prednáša, že zmyslom novej procesnej úpravy nebola snaha zákonodarcu koncepčne sa odchýliť od pravidla pôvodne vyjadreného v ustanovení § 142 odsek 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku a záver súdu absolútne vylučujúci osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov konania v prípadoch, keď výška plnenia závisela od úvahy súdu nemožno akceptovať a takáto interpretácia § 255 CSP súdom nie je v súlade s ústavou. Vychádzajúc z uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že v danej veci sú splnené všetky predpoklady pre priznanie nároku na náhradu trov konania žalobcovi 2/ v celom rozsahu. Nemožno totiž konštatovať, že ide o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, pretože výsledok úvahy súdu nemôže v spore takéhoto charakteru žalobcu predvídať. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o nároku na náhradu trov konania v jeho meritórnej časti vo vzťahu k žalobcovi 2/ postupom podľa § 388 CSP zmenil a žalobcovi 2/ priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu.

29. Uvedený záver o úspechu žalobcu 2/ v spore má potom dopad aj na rozhodnutie o povinnosti zaplatiť za toto súdne konanie súdny poplatok. Podľa prechodných ustanovení zákona č. 71/1992 Zb. - o súdnych poplatkoch platí, že súdne poplatky sa vyberajú podľa tohto predpisu v znení účinnom k času začatia konania. Žalobca 2/ bol podľa § 4 odsek 2, písmeno i) zákona č. 71/1992 o súdnych poplatkoch v znení k času podania žaloby, t. j. 14.12.2012 od povinnosti platiť súdny poplatok osobne oslobodený. Keďže jeho žalobe o nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch bolo vyhovené, tak povinnosť zaplatenia súdneho poplatku za toto konania zaťažuje podľa § 2 ods. 2 veta prvá zákona č. 71/1992

Zb. žalovaného 1/, ktorý od tejto povinnosti oslobodený nebol. Vzhľadom na procesný stav veci, kedy bolo konanie voči žalobkyni 1/ zastavené, výška súdneho poplatku vyčísleného súdom prvej inštancie nezodpovedá výsledku tohto konania. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovaného 1/ zaplatiť za toto konanie vo vzťahu k žalobcovi 2/ súdny poplatok postupom podľa § 388 CSP zmenil a žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 216,- eur (66,- eur + 3 % z istiny priznanej nemajetkovej ujmy 5.000,- eur - položka 7b, písmeno b) Sadzobníka súdnych poplatkov).

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu medzi žalobcom 2/ a žalovaným 1/ rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 CSP a v odvolacom konaní plne úspešnému žalobcovi 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O ich výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).